

1 Inleiding

1.1 Waarom werken aan de biodiversiteit?

Onder biodiversiteit verstaat men de verscheidenheid:

- in genen of erfelijke eigenschappen,
- in soorten of soortenrijkdom: tot één soort behoren individuen met een nauwe verwantschap die zich kunnen voortplanten,
- in ecosystemen: alle levende organismen van een bepaald gebied of levensgemeenschap, vb.: boomgaard met gemengde hagen.

Hieronder zullen we het hebben over de verscheidenheid aan soorten in het ecosysteem 'boomgaard'.

Biodiversiteit is ook een verzameling van soorten en hun individuen die in bepaalde aantallen voorkomen zodat er een evenwichtige verdeling is zonder nadelige gevolgen.

Het huidige landbouwlandschap is er één van monoculturen, grote aaneengesloten oppervlakten met een beperkt aantal teelten. Zo zijn onze boomgaarden en de omliggende boomgaarden een monocultuur. Door de noodzakelijke behandelingen met insecticiden is er afname van het aantal insectensoorten en met de herbiciden van het aantal plantensoorten.

Omdat fruitbomen meerdere jaren blijven staan ontwikkelen er zich sneller populaties van schadelijke insecten. Er zijn minder soorten insecten, en degenen die overblijven zijn meestal de plantbeschadigers of schadelijken. Deze schadelijken zijn ook meestal in grotere aantallen aanwezig en vormen dan een plaag (de plaaginsecten).

Door de aanpassing van de boomgaardomgeving, door het planten van hagen en het aanhouden van kruidenstroken, biedt men plaats aan andere insecten. De nuttige insecten kunnen hier hun populaties opbouwen en de schadelijke insecten gaan beheersen in de boomgaard. Zo ontstaat een systeem met meer soorten insecten, maar waarvan per soort de aantallen lager liggen, dus ook het aantal schadelijke soorten.

Hoe groter het aantal soorten planten, hoe groter het aantal soorten plantenbelagers en op hun beurt degenen die ervan eten. Het principe van de natuur 'eten en gegeten worden', wordt hersteld. Of 'de vijanden van mijn vijanden zijn mijn vrienden'.

Des te meer soorten of verschillende planten, des te meer verschillende voedselpiramides er ontstaan en des te meer nuttigen aanwezig.

In een haag en de bijhorende kruidenstrook en bladstrooisellaag kan men tot meer dan 85% van de biodiversiteit van een fruitboomgaard terugvinden.

In en rondom een haag komen er meer dan alleen insecten voor. Ook vogels, zoogdieren (wezel, vlermuizen), amfibieën (kikkers, ...) en nog anderen die ook nuttig zijn, kunnen aanwezig zijn.

Door het verhogen van de biodiversiteit, samen met een biologische of geïntegreerde bestrijding van de plagen, komt men tot een duurzamere gewasbescherming.

Het optreden van plaagvorming kan voorkomen worden, het optreden van resistentieverschijnselen kan uitgesteld tot voorkomen worden en het gebruik van insecticiden kan verminderd worden.

Door het toenemen van allerlei nuttige organismen, insecten, spinnen, mijten, vogels, vlermuizen, wezels, ... kan men voor een deel de natuurlijke voedselpiramides herstellen.

Hierdoor ontstaan er meer evenwichtige populaties in en rondom de boomgaarden zodat plaagvorming vermeden kan worden.

Het verhogen van de biodiversiteit in een land- en tuinbouwgebied betekent niet dat er verwilderde plaatsen moeten ontstaan. Er is nood aan een goede beheersing en onderhoud van de plantensoorten. Planten die schadelijken aantrekken moeten beheerd worden. Naast het planten van hagen en het aanleggen van kruidenstroken kan men ook kunstmatige nestgelegenheden aanbieden. Deze kunnen ervoor zorgen dat er meer nakomelingen komen van de soorten die men wil hebben.

De toename van de biodiversiteit zal niet kunnen uitsluiten dat er nog opgetreden moet worden tegen plagen. Wanneer dit nodig is, moet dit doordacht gebeuren met de technieken van de geïntegreerde of biologische bestrijding. De behandelingen worden pas uitgevoerd nadat de schadedrempels worden overschreden. De gebruikte middelen zijn selectief en sparen de nuttigen.

1.2 Kleine landschapselementen

Onder deze term verstaat men een ganse verzameling van natuurelementen zoals alleenstaande bomen of struiken, knobomen, boomrijen, dreven, houtkanten, houtwallen, holle wegen, heggen, hagen, windschermen, hoogstamboomgaarden, bosjes, struwelen bermen, taluds, bronnen, poelen, grachten, beken en hun respectievelijke oevers, kanten of kruidenstroken. Dit noemt men ook de groene dooradering van het platteland.

Deze natuurelementen zijn misschien klein in vergelijking met grote bossen of natuurreservaten. Maar ze zijn van zeer grote waarde voor het goed functioneren van de natuur als een geheel.

Door het intensieve landgebruik voor bewoning, industrie, vervoer, land- en tuinbouw, ... zijn veel van deze natuurelementen verdwenen.

Om een halt toe te roepen aan het verlies van deze kleine landschapselementen (KLE's) werden er verschillende beschermingsmaatregelen genomen.

Er zijn verschillende decreten, besluiten, verordeningen en wetten die de natuur beschermen.

Iedereen heeft de plicht om overal en altijd voor de natuur te zorgen.

Informeer u voordat u aan het werk gaat.